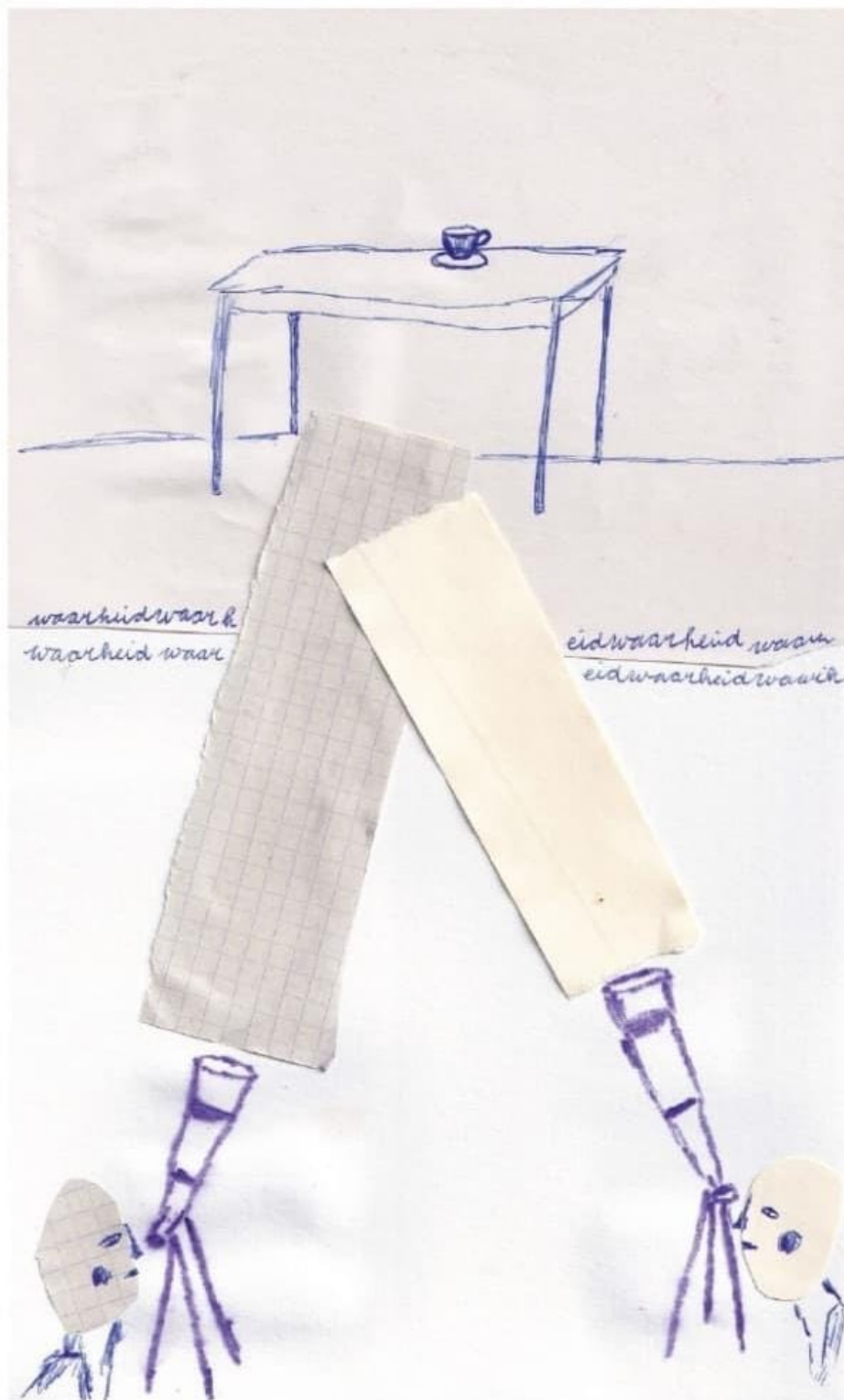

JAARBERICHT 2021 - Studentenpastoraat Zwolle

RE:LINK

RE:LINK

In de Stichting Interkerkelijk Studentenpastoraat Zwolle participeren:

Hogeschool Windesheim
ArtEZ hogeschool voor de kunsten
Katholieke Pabo Zwolle
Protestantse Gemeente Zwolle
Remonstrantse Gemeente Zwolle
Doopsgezinde Gemeente Zwolle,
Evangelisch Lutherse Gemeente Zwolle

Studentenpastor:
Martin Jans

Werkkamer/postadres
Campus 2-6, kamer H1.32
8017 CA Zwolle

telefoon: 06-30.22.74.31
e-mail: m.jans@windesheim.nl

Website: www.relink-zwolle.nl

De afbeelding op de voorzijde is een beeldend verslag van een bijeenkomst van het Online Filosofisch Studentencafé, gemaakt door Yentl Foks, student ArtEZ

VOORWOORD

Religie komt van een Latijns woord dat verbinden betekent. Van oorsprong is die religieuze verbinding een convenant tussen mensen en goden: voor een goede oogst, overwinning in de strijd, gezond nageslacht, viriliteit, rijkdom, geven de mensen de goden offers. De goden op hun beurt als ze aangenaam verrast zijn door de welriekende geuren van de offers, of tevreden gesteld door de kwaliteit ervan, ook mensenoffers, strooien hun zegen rond over hun schepselen.

Al in de antieke oudheid, ruim voor de geboorte van Jezus, was er kritiek op deze praktijk: de merkwaardige gewoonte om de goden vaak niet eens het beste voor te schotelen, maar alleen dat op het offervuur te gooien dat niet eetbaar of bruikbaar voor mensen was. Maar de grootste kritiek komt toch uit het oude testament: ik walg van de geur van uw offers zegt JHWH in het boek van Jesaja. Rechtvaardigheid en zorg voor weduwe en wees en vreemdeling wil deze God. Dat is geen religie meer in bovenstaande zin. Dat is religiekritiek. En deze kritiek wordt door Jezus voortgezet: Heb deze God van Jesaja lief met alles wat je bent en heb je naaste lief als jezelf. En: alles wat je aan de armen doet, doe je aan mij. Niet het gedrag van mensen als Weinstein, start van de huidige METOO beweging, namelijk het natuurlijke recht van de sterkste, maar de roep van de arme, de wees en de vreemdeling is dat wat deze religiekritiek drijft en daarmee de vraag wat de mens is, hoe de mens moet leven, wat goed leven is.

Het monotheïsme van de bijbel als religiekritiek. En de bijbel niet als 1 geschrift, maar als een voortdurend gesprek over wat deze religiekritiek inhoudt, wat het betekent om mens te zijn in deze wereld.

Dat voortdurende gesprek, dat is kerk, en dat is dus ook de rol van het studentenpastoraat in Zwolle: de presentie van dit gesprek in het leven van de HBO studenten. RE:Link..

Wilhelm Weitkamp, voorzitter Stichting Pastoraat in Hoger Onderwijs Zwolle

Studentenpastoraat in Zwolle

In Zwolle bestaat al ruim dertig jaar studentenpastoraat: present zijn op de plek waar studenten zijn. Het is goed ingebed in de onderwijs- en studentenorganisaties en is verbonden aan zes kerkgemeenschappen in Zwolle. Het studentenpastoraat is steeds in ontwikkeling: luisteren, doen, ontwerpen, aanpassen, het volgt elkaar steeds op.

In Zwolle studeren ongeveer 25.000 studenten (cijfers: 2019). Wij willen bijdragen aan de persoonlijke ontwikkeling en spiritualiteit van studenten. We zijn ons bewust dat we lang niet alle studenten kunnen bereiken maar zijn op uiteenlopende en creatieve manieren present in de wereld van studenten. Want: in veel studenten gaan levensvragen en het zoeken naar zingeving om. Wij organiseren ruimte, mensen en tijd om daarmee bezig te zijn. We doen dat vanuit onze eigen voeding en binding aan de christelijke traditie, maar staan open voor elke student die mee wil doen.

We doen dat onder de naam **RE:LINK**

Deze naam komt hier vandaan: ons antwoord (in e-mails staat dan RE:) is verbinden. Studenten verbinden met wat in hen zelf omgaat, met hun omgeving, met andere studenten, met de studentenpastor, met (christelijk) religieuze tradities. In RE:LINK zit ook een verwijzing naar het woord religie, dat verbinden betekent. De letter N staat zelf niet in het logo: soms moet je verder kijken naar wat niet direct zichtbaar is. Daar nemen wij de tijd voor

Waarom zijn wij op aarde?

Wij dragen bij aan de persoonlijke ontwikkeling en spiritualiteit van studenten in het hoger onderwijs in Zwolle

Hoe doen wij dat?

Wij faciliteren betekenisvolle ontmoetingen en dagen uit tot reflectie op levensvragen en geloof; we doen dat op een persoonlijke wijze en vanuit de christelijke traditie

Onze werk herken je aan:

Verdieping: wij kijken verder dan de waan van de dag, vragen door en nemen de tijd; iedereen is welkom

Zingeving: we stimuleren studenten om te zoeken naar zin in hun leven en werken

Continuïteit: wij verhouden ons op een positieve en bewuste manier tot onze geschiedenis

Samen: wij werken samen met partners in het onderwijs, studentenorganisaties, kerken en andere (levensbeschouwelijke) instellingen en maatschappelijke organisaties

Persoonlijk: de studentenpastor is ons gezicht

Onze activiteiten zijn in vier groepen onder te verdelen:

- [1] GEESTELIJKE BEGELEIDING - individuele begeleiding / ontmoeting in groepen rondom levensthema's
- [2] POP-UP ZINGEVING - creatieve en spontane activiteiten rondom zingeving
- [3] THEOLOGISCH CONSULTANCY - advies, gastlessen, vraagbaak
- [4] OPDRACHTGEVERSCHAP - studenten werken in een groep aan een opdracht voor ons

[1] GEESTELIJKE BEGELEIDING VOOR STUDENTEN

In studenten gaan heel wat levensvragen om. Wie ben ik, waartoe ben ik op aarde? Wat moet ik kiezen? In onze geestelijke begeleiding creëren we ruimte voor betekenisvolle ontmoetingen van mens tot mens. De filosoof Levinas inspireert daarbij: kijken in het gelaat van de ander. Ruimte voor wie de ander is, zoals hij of zij is, met zijn of haar eigen bagage, levensinstelling en vragen. Gesprekken gaan over levenskeuzes, relaties met familie, seksualiteit, God, studie, stilte, zingeving etc. Voor veel studenten is het niet vanzelfsprekend om deze vragen te verbinden met levensbeschouwelijke bronnen: met verhalen, teksten en rituelen. Daarin kunnen ze ontdekken wat eerdere generaties hebben ontdekt aan antwoorden op aloude vragen. Als dit passend is brengen we dat in de ontmoetingen in.

INDIVIDUEEL

Individuele gesprekken door de studentenpastor en de stagiair, ong. 6-10 per week. Op diverse manieren: via TEAMS/ZOOM, telefoon (ivm corona), in de werkkamer op hogeschool Windesheim, in de vorm van een wandeling. De studentenpastor heeft een ambtsgeheim en werkt volgens de gedragscode van predikanten van de Protestantse Kerk.

student Journalistiek: 'het is fijn als iemand echt naar je luistert'

Via e-mail, whats-app of andere sociale media leggen studenten ook contact of worden gesprekken soms voortgezet. Ongeveer de helft van de gesprekken is eenmalig. De gesprekken vinden plaats op verzoek van de student. Tijdens lock-downs heeft de studentenpastor een aantal studenten die hij kende actief benaderd om te vragen hoe het gaat.

Studenten vinden ons op uiteenlopende manieren: via onze website, via activiteiten, via vrienden of vriendinnen, via social media, op doorverwijzing van een docent/mentor/decaan/studentenpsycholoog.

Onze studentenpastor verwees studenten ook naar andere hulpverleners door als hij dat wenselijk achtte. Er is op dit terrein een goede samenwerking met studentenwelzijnswerkers, als studentendecanen en studentenpsychologen geweest.

student Social Work:

'ik luister nog vaak naar het Taizélied dat Martin mij na ons eerste gesprek toestuurde'

GROEPEN

In de coronatijd hebben we meer dan voorheen een aanbod gedaan van groepsactiviteiten, over het algemeen waren die online. De koffiebijeenkomsten en meditatiesessie (initiatieven in 2020) kregen minder deelname, daar zijn we mee gestopt.

We zijn doorgedaan met het Online Filosofisch Studentencafé: 12 bijeenkomsten, steeds tussen de zes en achttien deelnemers. We werken hierin samen met Pascal de Vries, filosofisch practicus. Studenten deden mee vanuit Zwolle, hun ouderlijk huis of stageplek elders in het land. Een enkeling tijdens een reis in het buitenland.

We merken dat studenten in het Online Filosofisch Studentencafé in het begin heel erg bezig zijn met wat wij als organisatoren en vragenstellers van hun gedachten vinden. In een socratisch gesprek leren ze om dit meer los te laten. Studenten die vaker mee deden werden spontaner in hun reacties, durfden eerder on-affe gedachten uit te spreken en andere studenten vragen te stellen. Er ontstond steeds meer een vrije ruimte om gedachten over levensthema's te delen en anderen en zichzelf te bevragen.

studentenpastor Martin Jans

Nieuwe initiatieven kregen vooral vorm via ZOOM, TEAMS of het Zwolse Studenten Discord.

- De Zin van het Leven - bespreken van interviews uit de bundel 'De zin van het leven' van journalist Fokke Obbema. Juist ook de religieuze bronnen en de eigen houding daartoe kwamen ter sprake. Vier bijeenkomsten, elk ong. zes studenten
- Life's Big Questions (Engelstalig, ism Windesheim Honours College). Vier bijeenkomsten, elk ong. zes studenten
- Inzicht in Uitzicht - eenmalig, drie studenten
- Eenzaamheid (ism SOOZ en Hogeschool Windesheim). Twee bijeenkomsten, 0 en 8 studenten
- Death Café (offline, ism studentencafé Het Vliegende Paard en Buro Ruis): twee keer geannuleerd vanwege lockdown
- Leesgroep Etty Hillesum - geen deelnemers

Filosofisch Studentencafé

Online
19:30 - 21:00

'HEEFT IEDEREN ZIJN EIGEN
WAARHEID?'

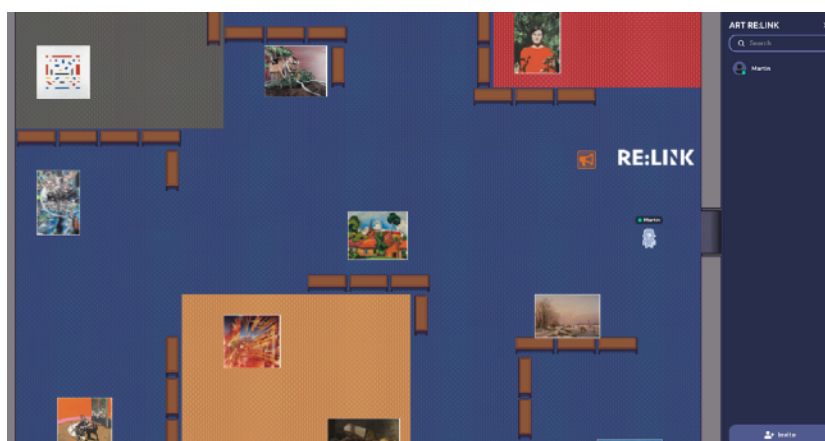
Welkom! Dinsdag 25 mei

RE:LINK www.relink-zwolle.nl
meld je aan m.jans@windesheim.nl

Deze activiteiten waren een vorm van pionieren. Thema's vinden die aansloten bij studenten of door hen werden aangebracht. Het zoeken van vormen daarvoor in coronatijd. Het Discord bleek ook een manier om een digitale wandelgang te vinden: studenten kwamen spontaan in een kanaal als ze op het Discord zaten, via deze spontane manier hebben ook studenten meegedaan aan een aantal andere activiteiten.

Samenwerking hiervoor vonden we met het SOOZ, het Zwolse overlegorgaan voor Studentenverenigingen, een onderafdeling van de Studentenvakbond. Via hen kreeg de studentenpastor toegang tot het Zwolse studenten Discord, een online community waarbinnen studenten elkaar ontmoeten.

Wij hadden hier een toegevoegde waarde: *'er is behoefte aan zingevingsactiviteiten, daar kun jij ons mee helpen'*.

Omdat musea gesloten waren maakten we een online museum voor oefeningen in Art Based Learning, bv bij 'Life's Big Questions' en de module Levenskunst. Deelnemers krijgen een eigen avatar en kunnen door de ruimte bewegen en een kunstwerk uitzoeken voor de oefening.

onverwachte effect

vanuit hun studentenkamer leerden twee studenten elkaar in het Filosofisch Studentencafé kennen. Na afloop bleven ze online in het café hangen: we lieten het kanaal openstaan voor studenten die nog wat door wilden praten met elkaar. Ze spraken daarna digitaal een aantal keren af en ontmoetten elkaar toen een lockdown voorbij was. Het leidde tot een relatie in coronatijd.

[2] POP UP ZINGEVING

In de afgelopen jaren hebben we veel ervaring opgedaan in het organiseren van POP-UP ZINGEVING: spontane activiteiten in de publieke ruimte die uitnodigingen tot bezinning, gesprek of iets anders. Ze zijn laagdrempelig en spelen in op flexibel gedrag van studenten. Voor activiteiten geven zie zich niet snel op en melden ze zich soms ook makkelijk af: bij de pop-up activiteiten kunnen ze spontaan beslissen om mee te doen.

ONLINE

Lockdowns, afstand houden, de grote voorzichtigheid mbt hygiëne in het afgelopen jaar maakten dat we niet zomaar door konden gaan met onze POP-UP activiteiten. We zijn daarom begonnen met digitale pop-up activiteiten:

- Animatie video Pinksteren, gedeeld via Instagram, platform Lazarus, kerkelijke kringen
- Meditatieoefeningen via foto's en een korte beschrijving op Instagram
- Audiobril, studenten horen een ingesproken spirituele tekst en maken bij wat ze horen een foto; 8 studenten stuurden een foto op

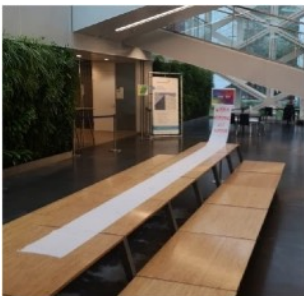
Deze activiteiten hebben we deels ook betaald gepromoot op Instagram, om ook present te zijn in de wereld van de swypende Zwolse student. Deze online promoties, specifiek gericht op Zwolse HBO studenten fungeerden als digitale wandelgang: nieuwe studenten vonden ons. Het bereik van dergelijke activiteiten is lastig te meten.

Over de Audiobril:

'Een moment van bezinning en herstel op een moment waarin je lijf vraagt om een pauze.'

OFFLINE

- Verlanglijstje: In Hogeschool Windesheim maakten we een verLANGEnLIJSTje met de studenten. Op een lange tafel was een lange lijst te vinden waar iedereen diens verlangen kon opschrijven, dertig reacties
- Passiviteitenlijstje: een boekenlegger om af te vinken wat je allemaal aan niet actieve dingen hebt gedaan, als tegenhanger tegen alle activiteitenlijstjes. Uitgedeeld aan studenten, achtergelaten op tafels in kantines en andere plekken waar studenten zijn
- Bierviltje - Tijd voor een goed gesprek. Ons visitekaartje: een bierviltje om met elkaar een goed gesprek te hebben. Uitgedeeld aan studenten en achtergelaten op plekken waar studenten komen
- Ik mis je met kerstboom, ong. 300 deelnemers. Op een kerstbal schrijf je de naam van iemand die je mist met kerst, deze kan in een (echte) kerstboom gehangen worden. Op Hogeschool Windesheim en Hogeschool VIAA.

Het VerLANGEnLIJSTje

de 'ik-mis-je-met-kerst-boom'

Het Passiviteitenlijstje

Het labyrint

NIEUWE STORYBOX

We hebben door decorbouwer Jaap Groen een nieuwe Storybox laten maken. Het idee komt van een projectgroep van studenten van ArtEZ. De Storybox die zij eerder maakten was aan vervanging toe. We hebben de nieuwe Storybox (gebouwd in Friesland) al een keer gebruikt, bij de Friese Kerkendag, als wachtkamer voor goede gesprekken over wachten (veertig deelnemers). Na de Lockdowns gaan we deze vaker inzetten

De binnenkant is volledig beschilderd met krijtbordverf en de zeventien panelen zijn ook los of met een klein aantal te gebruiken.

[3] Theologisch Consultancy

Vraagbaak voor studenten over religie, zingeving etc. Wekelijks komen gemiddeld twee studenten langs voor een interview, gesprek over een onderwerp van hun studie.

Vraagbaak voor docenten en studentenwelzijnswerkers over religie, zingeving in de wereld van studenten. Ongeveer twee keer per maand is er via e-mail, online of persoonlijk een ontmoeting. De studentenpastor beheert ook het stiltecentrum van Hogeschool Windesheim.

Module Levenskunst: studenten kunnen een eigen levensvraag onderzoeken in de module 'Levenskunst'. Studenten van hogeschool Windesheim kunnen dit volgen in het kader van hun persoonlijke profileringsruimte of als extra vak bovenop hun curriculum. Voor studenten van andere instellingen hangt dat af van mogelijkheden die hun opleiding hiervoor biedt. De module startte twee keer, in februari en in september, beide keren tussen de 10-15 deelnemende studenten.

In deze module onderzoeken studenten hun levensvraag op uiteenlopende manieren: door gesprekken met elkaar, literatuurstudie, reflectie via kunst, gesprekken met onbekenden, een bezoek aan broeder Jozef van het Dominicanenklooster in Zwolle, de werkplaats. Ze ronden het af met het formuleren van een voorlopig antwoord en de uitdrukking daarvan in een schouw.

Studenten in de module Levenskunst hebben uiteenlopende levensbeschouwelijke achtergronden. Dit kunnen ze inbrengen of ook andere verkennen. Ook brengen wij hen hiermee in aanraking. Zo hebben we in een biblioloog Genesis 3 verkend, het verhaal van Adam en Eva en hun verlangen naar de appel. Voor sommige studenten is het de eerste keer dat ze een bijbelverhaal ontdekken. In een biblioloog, een joodse leesvorm, verkennen de deelnemers 'dat wat tussen de regels staat' en verbinden zichzelf met de figuren in de tekst. Een van de deelnemers trof het dat het verlangen naar volledige kennis, naar heelheid, naar volledige vervulling (in de vorm van de appel) uiteindelijk leidde tot 'buiten het paradijs zijn'. 'Maar dan is het leven dus zo unsatisfysing....'

De studentenpastor werd gevraagd voor gastlessen:

- Honours College Windesheim: twee lessen over religie (twee x twintig internationale studenten)
- Theologie Windesheim: workshop in het Atelier over pop-up zingeving (twintig studenten)
- Hogeschool KPZ: bezoek aan religieuze gebouwen in Rotterdam (twee x vijftien studenten)
- Mannenweekend studentenvereniging Ichthus, over het thema 'Zondebok' (online, 15 studenten)

SPATIE Podcast - in 2021 hebben we geen nieuwe podcasts opgenomen. Per maand zijn er honderd eerdere afleveringen beluisterd van gesprekken over zingeving en levensvragen, met gasten als rapper Typhoon, journalist Fokke Obbema, theatermaker Marjolein van Heemskerk en oud-wielrenster Marijn de Vries; of thema afleveringen over Kierkegaard en Levinas (SPATIE Podcast is te vinden via Spotify of onze website)

Maarten, student journalistiek: 'Deze podcast gaat over het leven'

De studentenpastor schreef acht columns voor de 'Win, de online krant van Hogeschool Windesheim. Deze staan op een openbare website (www.win-nieuws.nl) Daarnaast schreef de studentenpastor een column voor Gaandeweg, het kerkblad van de Protestantse Gemeente Zwolle.

Kloosterweekend: voorjaar geannuleerd vanwege corona, najaar naar Abdij Maria Toevlucht in Zundert, met kleine groep ivm coronamaatregelen: vijf deelnemers

‘Het kloosterbezoek heeft mij geholpen een blik te werpen naar mijn bestaan van buiten de boot en ineens is het een stuk duidelijker wie er aan het roer staat’

Hannes, student ArtEZ

De Voettocht - tweedaagse wandeling van Zwolle naar Deventer, met een overnachting in het klooster in Diepenveen. Vijf deelnemers. Zonder mobiele telefoon, en met bezinningsactiviteiten onderweg.

[4] OPDRACHTGEVERSCHAP

Studenten werken hierin samen aan een opdracht. RE:LINK zorgt voor randvoorwaarden (financiering, locatie etc). Studenten leren elkaar kennen, zijn medeverantwoordelijk en kunnen hun talenten kwijt of nieuwe talenten ontdekken. Hiermee werken we aan binding tussen studenten in kleine inhoudelijke groepen.

GEVANGENIS

Het geplande project in de Zwolse gevangenis 'UITZICHT' is vanwege corona nog steeds uitgesteld.

VIDEOCAST

Samen met studenten Journalistiek was in het najaar een project begonnen ZIN IN - een videocast over zingeving, in samenwerking met het Dominicanenklooster. Door nieuwe coronamaatregelen konden de opnames niet doorgaan en hebben we het project stil gezet. In 2021 hebben we eerst de situatie rondom corona afgewacht, en daarna is het project gestopt: de betrokken studenten waren een aantal maanden later met andere studieactiviteiten bezig en de 'kartrekkers' gingen elders studeren.

Magazine

We zijn begonnen met het maken van een nieuw Magazine, rondom de zin 'Alles uit het leven halen'. Een aantal studenten vormt samen met de studentenpastor de redactie en is samen verantwoordelijk voor het hele proces.

[5] DE MENSEN VAN RELINK

BESTUUR

Het bestuur bestaat uit vertegenwoordigers uit de onderwijs en kerkelijke achterban, daarmee zijn er verbindingen met een breed netwerk in Zwolle: Wilhelm Weitkamp (ArtEZ), Esther Veneberg (Evangelisch Lutherse Kerk Zwolle), Thera Jonker (Windesheim), Pieter Tjeerd Westra (Protestantse Gemeente Zwolle), Bert Thole (Hogeschool KPZ), Meindert Frouws (Eglise Wallone), Mirjam Laroi-Reinders (Dominicanenklooster Zwolle). Heel verdrietig was het overlijden van ons betrokken bestuurslid Henk Blom, vertegenwoordiger van de Doopsgezinde Gemeente en de Remonstranten

Studentenpastor

Martin Jans (sinds 1 november 2014), is predikant in de Protestantse Kerk met een bijzondere opdracht voor het werk onder studenten in Zwolle

Stagiair

Francisca Postma, student Theologie Hogeschool Windesheim Zwolle (april/mei 2021)

Martha Hoffmann, student Geestelijke Verzorging Vrije Universiteit Amsterdam (najaar 2021)

Studentassistent

Christy Lugtenberg, student Cross Media Design, ArtEZ

ONS NETWERK

In de stichting werken samen:

ArtEZ hogeschool voor de kunsten, Hogeschool KPZ, Hogeschool Windesheim, Protestantse Gemeente Zwolle, Evangelisch Lutherse Kerk Zwolle, Doopsgezinde Gemeente Zwolle, Remonstranten Zwolle, Eglise Wallone Zwolle, Dominicanenklooster Zwolle

De studentenpastor is lid van

- Landelijke werkgroep Studentenpastoraat PKN
- Werkgemeenschap predikanten Zwolle
- Landelijk overleg Studentenpastores
- CEUC, Conference of European University Chaplains

We werken samen met:

SOOZ - Studenten Overleg Orgaan Zwolle (onderdeel Landelijke Studenten Vakbond)
Studentencafé Het Vliegende Paard
Studentenvereniging Ichthus
Studentenvereniging Navigators Zwolle
Buro Ruis
Organisatie Bruisweken
Bevrijdingsfestival Overijssel (BFO) Zwolle
Hogeschool VIAA Zwolle
Academiehuis Grote Kerk
Dominicanenklooster Zwolle
Zwolle doet
Impacter Zwolle
YMCA Zwolle
Y Service Club Zwolle
Stichting Jongerenklooster
Raad van Kerken

Bijscholing Studentenpastor 2021

Workshop Gather.town (onderwijsweek Windesheim)
Training Socratisch groepsgesprek (Drie-daagse, bij Marlou de Paridon)
Training Socratisch tweegesprek (Driedaagse, Boltentraining, Internationale School voor Wijsbegeerte ISVW)